

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Piątek, 11 sierpnia 1865.

182

№ 182

Poznań, 10 sierpnia. Z okoliczności odbyć się ma dniach od 28 bm. do 2 września w Bernie w Szwajcarskiego zebrania Stowarzyszenia międzynarodowego postępu nauk społecznych, o czym już pod Paryż przed kilku tygodniami bliższą czytelnikom wiadomość, odbieramy od jednego z poważanych obywateli, który już po dwakroć w tym przedmiocie głós w naszym Dzienniku, następujące ciekawe pod napisem:

Zebrania, stowarzyszenia i różne prace międzynarodowe.

W dwóch moich pismach, w tym przedmiocie w Dzienniku w ostatnich latach umieszczone (w nrze 199 z 1863 r. i w nrze 190 z 20 sierpnia 1864 r.), nie były w powszechności polskiej zajęcia się temi międzynarodowymi pracami; lubo nie pobudziły do brania w nich udziału, lubo nawet dziennikarstwo polskie niemi się nie zajmowało, jednak nie tracąc nadziei, że się gdzieś jakie echo odezwało, przyszedł mi do ręki, a to szczególnie z przyczyny zbliżającego się zebrania rocznego Stowarzyszenia międzynarodowego postępu nauk społecznych (Association internationale pour le progres des sciences sociales), które ma odbywać się będzie w Bernie w Szwajcaryi, od 28 sierpnia do 2 września.

W odwołując się przedewszystkiem do tych dwóch pism moich wymienionych, a to aby być i tą razą dobrze zrozumianym, nie tylko co do tego Stowarzyszenia, ale w ogóle co do wszystkich prac międzynarodowych, których początek najstarsze czynności tam skreśliłem, uważając je szczególniejszego stanowiska, przypominę tylko, że Stowarzyszenie międzynarodowe postępu nauk społecznych, założone w r. 1862 w Brukseli, odbywać teraz będzie czwarte zebranie. Pierwsze miało miejsce w Brukseli, drugie w Gandawie, trzecie w Amsterdamie.

Do ostatniego było także bardzo świetne i liczne. Holandya niezawodnie jednym z najciekawszych krajów w Europie. Odróżnia się też wielce od innych. Dużo tam było do oglądania pod względem zakładów dobroczynnych, sztuk pięknych, szczególniejszej malarstwa, samego położenia niżej morza, skutku tego ciągłej obrzytniej walki całej ludności z oceanem, nadto pod względem rolnictwa i tak rozgałęzionego na obszarze strony świata kupiectwa. Pod względem zaś historycznym i politycznym, mieszkańcy Hollandyi celują także, zdają nietylko swą ziemię na oceanie, ale niepodległość na wolnych przywłaszczycielach i posiadając zawsze rząd zupełnie wolny, choć pod różnymi kształtami. Przyjęcie obcych członków Stowarzyszenia odpowiadało temu wszystkiemu; nie miasto Amsterdam, ale i dwór królewski, gościnnością odznaczyli. Król dał swój pałac, ów pyszny gmach na tych palach zbudowany, na obrady Stowarzyszenia, ks. Oranii na posiedzeniach i przewodniczył bankietowi zwykłego zamknięcia zebrania. Wszystko było ułatwione dla zwiedzających rozlicznych osobliwości, galeryi, okolic itp. W domach prywatnych przyjmowano na mieszkanie cudzoziemców.

Za długoby było rozwiódzić się tu nad obradami tego zebrania, chcąc o nich zasięgnąć wiadomości dokładnych, znajdują w rocznikach ogłaszanych pod tytułem: *Annales de l'Association intern. etc.* *) Nadmienię jedynie, że roz-

*) W dwóch pierwszych pismach moich w *Dzien. Pozn.*

prawy były nader ożywione, równie w pięciu sekcjach na zebraniach popołudniowych jak i rannych, na posiedzeniach ogólnych, na które każda sekcya wyznacza jedną kwestyę, zwykle najważniejszą, i ogół członków zajmować mogącą, że tą razą i damy do rozprawy należały, szczególniejszej sekcji Wychowania i nauczania. (Education et instruction.) W znacznej też ilości płeć piękna przybyła na bankiet, tj. uczyć w końcu zebrania się odprawiającą na pożegnanie. Wychodziło w Amsterdamie w czasie tego posiedzenia pismo z 8 nrów złożone p. t.: *Bulletin illustré du troisième Congrès des Sciences sociales* w księgarni Van et freres. Wszelkie w niem znajdowały się objaśnienia z stósonem rycinami dla obcych potrzebne, równie jak i w krótkości zebrane rozprawy, lecz bardzo niedokładnie. Z pisma tego można powziąć jednak wyobrażenie ogólne. Liczba Stowarzyszonych wielce się pomnożyła w Hollandyi, przybyło tego roku tamże 625 nowych członków, z których 275 członków rzeczywistych, tj. płacących po 20 fr. rocznie, tymczasowi, tj. do jednego zebrania, (najwięcej miejscowi), płacą tylko 5 fr. Teraz liczy Stowarzyszenie to, członków rzeczywistych przeszło 900, najwięcej Belgijczyków i Holendrów, potem Francuzów, mniej Anglików, Niemców i innych narodowości, a kilku tylko Polaków. Kilkaście różnych Towarzystw do niego przystąpiło, między temi jedno polskie rolnicze galicyjskie. Wysłani przez nie ks. Sapieha i Skrzyński do Amsterdamu, tamże nie przybyli, zostali jednak powołani do składu rady zarządzającej (Concil d'administration) na ten rok, w której teraz z p. H. Nakwaskim, w liczbie 3 członków narodowść naszą przedstawiają. Powtarzam życzenie już dawniej wyrażone, aby Towarzystwa naukowe i rolnicze, tak poznańskie, pruskie, jak i krakowskie, poszły za przykładem lwowskiego.

Od kilku miesięcy robią w Bernie przygotowania na tegoroczne zebranie w końcu tego miesiąca odbyć się mające. Na czele miejscowego komitetu, stoi członek rady związkowej, Challet-Venel, Genewczyk. Zdaje się, iż zjazd ten będzie także i liczny i świetny jak to dzienniki zapowiadają. Przyłączam tu dwa druki dotąd o tym przedmiocie w Brukseli ogłoszone. Może uznacie za stósonne umieścić w Dzienniku przedmioty poddane pod rozprawy tegoroczne*) Jest ich dużo bardzo ważnych, nie jedne ciekawe ze stanowiska polskiego byłoby do powiedzenia. Ułatwione są także środki podróży, jak to objaśnia jeden z tych druków, lecz dotąd tylko z Belgii i Paryża. Może i koleje niemieckie na podobne ułatwienia także przystaną, o co zgłoszono się do komitetu podróży.

Jeden z członków Stowarzyszenia tego, sędzia Dutrone z Amiens, ofiarował nagrody w medalach złotych po 200 fr. wartości trzem Towarzystwom najlepiej urządzonym, mającym na celu: 1. Aklimatyzowanie (Société d'acclimation), 2. Opiekowanie się zwierzętami (Société protectrice des animaux) i 3. Wstrzemięźliwość (Société de sobriété). Na zebraniu w Gandawie drugi z tych medalów był przyznany Towarzystwu opieki nad zwierzętami, utworzonemu w Brukseli, nie zgłoszono się

umieszczonych udzieliłem wszelkich objaśnień co do tych druków i co do adresów Stowarzyszenia tego itp. Tu tylko przypominę, że adres w Brukseli jest: Nr. 19 Rue du Marteau, w księgarni zaś Guillaume Nr. 14 Rue Richelieu w Paryżu, a w księgarni Steinacker w Lipsku. Tam należy się zgłaszać.

*) Z ważniejszymi kwestyami, które będą oddane pod rozprawy kongresu, nie omieszkamy czytelników naszych zaznajomić. (P. R.)

o dwa drugie. P. Dutrone naznaczał następnie jeszcze po dziesięć medali srebrnych, połączanych, razem trzydzieści, przez lat dziesięć w tymże celu. Różne Stowarzyszenia z Hollandyi, Belgii, Anglii i Francyi zgłosiły się o te nagrody, lecz czas niepozwolił sądu wydać. Nikt z Polski się nie odezwał. Pole otwarte zawsze i to przez lat dziewięć. Nagroda Towarzystwa wstrzemięźliwości złotego medalu wcale dotąd nie udzielona, można o nią się ubiegać. Wszakże niejedno istnieje w Polsce Towarzystwo wstrzemięźliwości? Warto by przesłać do Bernu jego statuta z stósonem objaśnieniem. (Adres w Bernie au Comité local de l'Association internat. etc. Berne. [Suisse.]

Mniej w roku tym jak w zeszłych, odbywa się tych zjazdów międzynarodowych. O kongresie statystycznym w roku przeszłym odbytym w Berlinie nie niesłychać, w Genewie tylko miał miejsce po raz drugi kongres, zajmujący się losem rannych w czasie wojny i ostatecznie przyjął postanowienie, które kilkanaście rządów potwierdziło. Niz będę się nad tem rozwoził, dość już dzienniki o tem pisały, za nadto może przechwalać te roboty! Oby to jakąż korzyść rzeczywistą wywarło, lecz trudno się tego spodziewać, pomagając na przeszkodę, jakie Stowarzyszenie takie napotykać będzie ze strony samychże walczących! Coś jednak już podobnego miało miejsce w Ameryce. Lepiej by było, aby rządy co podpisały tę umowę, mającą na celu zmniejszenie cierpień, które w skutku wojny ludzie ponoszą, pomyślały raczej o środkach, aby tych cierpień nie ściągali! Jest jednak w tem skazówka, chęci i potrzeby pokoju raczej jak wojny, choćby najsprawiedliwszej, które w naszej Europie wszędzie się odzywają!

W Dublinie, w Irlandyi, odbywa się teraz wystawa międzynarodowa, bardzo pięknie ma być urządzona, w Paryżu zaś rozpoczynają prace rozmaite do urzędzenia wystawy międzynarodowej, w r. 1867 odbyć się mającej, która przewyższy wielkością i wspaniałością wszystkie dotychczasowe.

Niesłychać nic o szkole międzynarodowej, która miała być w Anglii założoną; za to utworzyły się dwie, jedna w St. Germain niedaleko Paryża, a druga w Heidelbergu w Baden-skiej, które przybrały te nazwiska. Lecz podług zaścianych przeżemnie wiadomości, nieodpowiadają one celowi prawdziwemu; zdaje się, iż tylko w nich więć uczą języków żyjących jak w innych zakładach tego rodzaju.

Szukajmy światła, wolacie bardzo słusznie w doskonałym waszym artykule wstępnym z 11 lipca: „Nie ludźmy się!“, światła, światła, którego niedostatek spowodził upadek nasz i bez którego nie masz przyszłości dla upadłego narodu. W pracy tej korzystajmy z każdego położenia, gdyż nie masz doli, z którejby pożytku dla wspólnego dobra uszczknąć nie było podobna. Pracujmy przez uczucie obowiązku, bez pragnienia na tych miastach w skutku pracy naszej. Czyń każdy w swoim kółku co każe duch Boży, a całość sama się złoży... Praca starajmy się o zdobycie moralnej i materialnej potęgi...

W tej myśli dawniej porównywalicie nas bardzo trafnie do Indian Północnej Ameryki, wszędzie też te same odzywają się głosy, do pracy wzywając, pod zagrożeniem upadku zupełnego! Zachęcając rodaków do brania udziału w tych międzynarodowych robotach, to samo mam na widoku. Praca tu reszta nie trudna, jeżeli się nie chce lub nie może stósonnie przygotować do rozpraw, — a co do światła, trudno go znaleźć łatwiej i więć jak na takich zebraniach, gdzie przybывают lu-

Nowe czasopisma warszawskie.

(Dokończenie.)

Kółko domowe, dwutygodnik poświęcony rodzinom, pismo zeszytowe ilustrowane, piąty rok swego liczy istnienia. Dawniej wychodziło miesięcznie, od stycznia rb. dwa poszły na miesiąc, przeważa w niem dział historyczny i belletryczny, powieści i opowiadania oryginalne i tłumaczone noszą cechę moralnej dążności. Dla cichej rodziny kole jednego stołu zebranych, przyjemna to i pożyteczna rozrywka. Dołączany do każdego zeszytu Kółka osoby dodatkowe zawiera wzory mód, haftu, robótek kobiecych i kroju sukien, wraz z odpowiednim opisem.

Przyjaciel dzieci, pismo tygodniowe ilustrowane, tytuł wskazuje dla młodocianego wieku poświęcone. Nie odnajdzie tam przecież owych podawanych zwykle dzieciom powiastek, przepęzionych nudnymi moraliami, nie ma ono bynajmniej na celu iść o lepszą z elementarzem, lecz może dla dzieci doroslejszych, którym rozwinięty już umysł pozwala przy miłej rozrywce wprawiać się do myślenia i zastanawiania. Przyjaciel zawiera biografie i opowiadania z historyi świętej, krajowej i powszechniej, powiastki moralne, w końcu których nie trzeba szukać sensu moralnego, ten w całym ciągu jasno przeprowadzony, legendy, opowiadania o kraju, podróże i zwyczaje zagraniczne, wiadomości nauk przyrodzonych, poezye, wierszyki i bajki, zdania i zagadki itp. Dojrzały nawet może z przyjemnością czytać Przyjaciela dzieci do ręki, często bowiem znajdzie tam myśl zdrową, która niejednemu nie przyszłaby do głowy.

Wędrowiec pismo tygodniowe. O ile Tygodnik Ilustrowany wyłącznie swojskimi, o tyle znowu Wędrowiec

wieć samemi tylko zajmuje się rzeczami obcymi i wziętymi od obcych; prosić mówiąc, zamieszcza tłumaczone powieści, opowiadania, podróże i opisy miejscowości, życiorysy znakomitości cudzoziemskich, wiadomości dotyczące przemysłu i nauk przyrodzonych, korespondencye, rzeczy społeczne i rozmaite. Pod względem wewnętrznej wartości Wędrowiec zaleca się pięknością drzeworytów; w ogóle część rysunkowa przewyższa w nim piśmienniczą, pomimo zresztą nie złego wyboru artykułów.

Tygodnik mód i nowości dotyczących gospodarstwa domowego powstał przed sześciu laty z dawniejszego Magazynu Mód. Ze zmianą tytułu i redakcyi zmieniła się i wzrosła wartość upadającego podówczas pisma. Pomijając część jego techniczną na której za mało się znamy, składającą się podobnie jak dodatek do Kółka domowego z wzorów i opisów mód, kroju itp. zwrócić winniśmy uwagę na dział literacki. Dział ten oprócz kroniki tygodniowej, kroniki sztuk pięknych, piśmiennictwa krajowego i zagranicznego, obejmuje liczne wiadomości z kraju, korespondencye z Paryża, poezye, opowiadania historyczne, powieści itd. stanowiąc sam w sobie piękną całość.

Opiekun domowy, pismo tygodniowe ilustrowane, niedawno bo dopiero w pierwszych dniach b.r. rozpoczął swoje istnienie, wzięwszy za cel i godło moralność i oświatę. Opiekun nie określił dokładnie normy wykształcenia czytelników, do jakiej głós swój zamierza dostroić, owszem, w pierwszym numerze zapewne przez grzeczność dla nich powiedział, iż będzie szerzył oświatę i moralność zarówno w salonie jak w chatce, co rzeczczą jest nazbyt trudną, z przyczyny, że pierwsza przynajmniej nie może być w obu tych miejscach jednaką. Dotąd jednak, jak treść i forma artykułów dowodzi, lubo nie skłonił się całkiem ku chatce, odbiegł atoli prawie zupełnie publiczności salonowej, garnąc głównie pod skrzydła swe tę liczną część ludności, która pracą powiększającą część fizyczną opęda codzienne życia potrzeby. Samo zadanie takie zasługuje na

sympatya, nie może też Opiekun na jej brak się użalać, my dodamy, że na nią zasłużyć usiłuje. Spotykały go parę razy w innych pismach peryodycznych ostre lubo słuszne przycięcia, nie zraził się jednak niemi uważając je tak jak był powinien, za dowód szczerego się nim zajęcia i dobrze uczynił, dziś postępek i staranność widoczna. Na tej drodze niech się Opiekun nie zatrzymuje, niech go nie krępują żadne względy czy osobiste, czy jakiegobądź inne; jeśli kto siła ma za mało, niechaj ich szuka u innych, lub na barki silniejsze złoży ciężar, który mu unieść za trudno, byle tylko iść dalej, wciąż dalej, bo cel choć skromny ale wielki, prawie posłannictwo święte. Treść dotychczasowych numerów stanowią obrazy i nauki religijno-moralne, powiastki, poezye, życiorysy; podania i obyczaje ludowe, podróże, wiadomości z geografii, nauk przyrodzonych, społecznych, projekta w drobniejszych kwestyach materialnego dobrobytu, wiadomości z rolnictwa, przemysłu, rzemiosł i handlu, rozmaiteści, pomiędzy którymi godne uwagi różne pomysły i spostrzeżenia. Wybór artykułów i rycin z wyjątkiem kilku mniej odpowiednich dobry, drzeworyty od niejakiego czasu piękne.

Kmioletek, pismo tygodniowe obrazkowe, zamieszcza powiastki, wiersze, urywki z dziejów, zdania, pogadanki i listy moralne, wiadomości gospodarskie i rady dotyczące drobnej uprawy rolnej. Redagowany ze znajomością potrzeb, zalet i wad swych czytelników, przejęty nieudaną ku nim miłością, zastósowany do prostych pojęć kmieckiego umysłu. Kmioletek jest pismem niezmiernie pożyteczności, szkoda tylko że w ludzie naszym mało kto czytać umie. Wychodzić zaczął w r. 1860.

Kuryer święteczny, tygodnik polityczny, literacki bo drukuje udatne często wierszyki i niekiedy pod rubryką pogadanki literackiej c-ś nakształt przeglądu piśmiennictwa krajowego; humorystyczny bo sili się wytrwale na dowcip, co też czasami ma się udaje. Wychodzi w każdą niedzielę i święto,

dzie z tyłu stron Europy i Ameryki nawet, ludzie odznaczający się w swych krajach nauką, pracą i położeniem. Nadto jak w roku przeszłym w Holandii, tak teraz w Szwajcaryi można zarazem korzystać ze zmniejszonym kosztem*, zwiędzając te tak ciekawe kraje pod tyłu rozlicznymi względami.***) Prawda że i to wymaga większego wydatku, a u nas w Polsce, teraz cięższe jak kiedykolwiek czasy; lecz są przecież jeszcze tacy, co mogą coś poświęcić na swe przyjemności, niechże to obracają tam, gdzie zarazem i naukę i światło i użytek dla swego znajdują nieszczęśliwego narodu...

Kończąc, przypominając jeszcze to com w roku 1863 już napisał, że należy pokazać, że Polak nietylko do szabli, comu przynaję powszechnie, ale i do pióra i do rządu zdalny, czego wielu zaprzecza. Sądzę, że dziś po nieszczęśliwych wypadkach lat ostatnich, bardziej jeszcze zasługują to na uwagę!

S.... G.....

NPau raczył nadać porucznikowi pozasłużbowemu Wojciechowi Schulenburg na zamku Wieleniu w powiecie czarnkowskim godność szambelańska.

Berlin, 9 sierpnia. O stanie układów pomiędzy gabinetami austriackim a pruskim nic pewnego niewiadomo. Sądzą tu, że w razie najgorszym przyjdzie tylko do zerwania dyplomatycznych stosunków pomiędzy dwoma mocarstwami; resztę czas ułagodzi i pośrednicy państw neutralnych. Z Wiednia donoszą, że poseł pruski baron Werther częste miewa konferencye z hr. Mensdorffem.

Kreuz Ztg mniema, że prawdopodobnie kondominat (współpanowanie) w księstwach trwać będzie nadal tymczasowo. Prusy nie mogą przez wzgląd na spieszniejsze rozrządzenie losem księstw, ustąpić w czémkolwiek od żądań swoich.

KROLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 8 sierpnia. Rubryka pożarów coraz się wzmacza. Wieść o pożarach w Kownie i Rosieniach potwierdziła się niestety. W pierwszym mieście zgorzało 250 kamienic i zabudowań. Korespondent do St. Pet. Wied. podaje w liście z dnia 31 lipca następujące o nieszczęściu tém szczegóły:

„Kiedy kreślę te słowa w jednej z najwięcej zaludnionych części miasta, dogorywa jeszcze mnóstwo zabudowań ogarniętych płomieniem pożaru, który wybuchnął dziś z rana o godzinie 2 1/2. Powiadają, iż pożar powstał w drewnianym nieubespieczonym domu, a przy pomocy silnego wiatru rozszerzył się bardzo szybko. Sprzyjała do rozniecenia ognia i ta okoliczność, że w pobliżności domu, który się zapalił, bardzo wiele znajduje się dworków. Dotychczas spłonęło już 40 domów. Pożar jeszcze nieugaszony lubo już godzina 10 w wieczór. Straż ogniowa nie wszędzie zdążyć może z pomocą albowiem w różnych miejscach palą się domy drewniane mieszczące się pomiędzy kamienicami. Przyczyna pożaru jeszcze niewiadoma. Powiadają, iż wszczął się w stajni. Strwożeni mieszkańcy miasta ogniem niedotknięci popakowali swoje rzeczy. Dziś także z miasta Rosień (w gub. kowieński) odebrano telegram, że tej nocy wszczął się tam straszny pożar.“

Z Krasnegostawu także donoszą, że w d. 21 lipca spaliła się we wsi Zakrzewie cukrownia zaasekurowana na rs. 21,000. W ogóle na prowincyi obok znaczniejszych wydarza się i wiele drobnych pożarów.

W skutek tak częstych pożarów tworzą się po miastach w Królestwie straże ogniowe i obywatele przedsiębiorą wszelkie środki ostrożności. W Kaliszu mieszcianie urządzili wła-

*) Wstępując do Stowarzyszenia tego i zapłaciwszy 20 fr. a nawet 5 fr. tylko, nabywa się prawa do wielu ułatwień i korzyści, które w Bernie i w Szwajcaryi przygotowują się do zwiedzania osobliwości tamtejszych wszelkiego rodzaju.

**) W latach od 1858 do 1862, ogłosiłem w Gazecie Warszawskiej kilkanaście listów o Szwajcaryi, wykładając ile kraj ten jest ciekawy nietylko pod względem piękności, przyrodzenia, ale i pod względem politycznym, społecznym itd. Do tego się odwołuję.

od pewnego czasu na ostatniej stronnicy zamieszcza drzeworyt, wystawiający jakąś wadę lub śmieszność obyczajową.

Wspomniać nam wypada o znanem od wielu bardzo lat piśmie Kurjerze Warszawskim, które najwłaściwiej może policzyćby należało do specjalnych; najróżnorodniejsze bowiem doniesienia i wiadomości tak zwane brukowe, urozmaicone niekiedy jakąś wiadomością z prowincyi i zagranicy, stanowią tak dalece część jego główną i specjalną, że na zupełnem usunięciu części politycznej wartość pisma bezwz wątpienia nader małoby straciła. Ze w większym mieście rodzaj takiego pośrednika i nowiniarza posiada warunki istnienia, dowodem tego stałe jego powodzenie.

Z początkiem lipca przybyły jeszcze: Kłosa, czasopismo ilustrowane powszechne; — Rodzina, pismo tygodniowe; — Bazar, tygodnik mąd i robot ręcznych — i Kurjer Codzienny.

Nie powiemy atoli, aby w periodycznej literaturze warszawskiej nie było już próżnego miejsca, owszem, jest wiele jeszcze i ważnych. A najprzód jak powiedzieliśmy wyżej brak nam poważnego i wystarczającego czasopisma rolniczego, o czém oświeceni ziemianie nasi pomyśleć winni.

Przy coraz widoczniejszej konieczności stosowania życia społecznego podług pewnych praw, których zbadaniem i określeniem zajmuje się nauka zwana ekonomią polityczną, bardzo byłoby pożytecznem czasopismo ekonomiczno-statystyczne. Myśl tę od dawna powziął już p. A. Nagórny znany z kilku prac w kwestyach odnoszących się do tej umiejętności, i jak słyszeliśmy, wkrótce zamierza wydawać takie pismo zeszytowe miesięczne z tygodniowym dodatkiem, o czém przy wyjściu prospektu obszerniej zapewne pomówimy.

Wreszcie w obec rozpowszechniającej się budowy dróg żelaznych, mostów itd. wywołanej nieustannem parciem przemysłowego rozwoju, zdałoby się także pismo poświęcone inżynierii i budownictwu naksztalt wychodzącego przed dwoma

laty Dziennika Politechnicznego.*) Ale tego co brakowało nam w końcu czerwca nie mamy i z początkiem lipca, też same luki zostały próżne. Nowe czasopisma jak widzieliśmy z prospektów i widzimy z pierwszych numerów, nie czyniąc zadość żadnej nowej potrzebie weszły na jedno i toż samo pole, które dawniejsze uprawiają, wybrały też samą sferę działania co tamte, nie przyniosły więc nic nowego oprócz trochę wewnętrznej różnicy w formie. Więć i pytanie nasze rozwiązane. Jest to konkurencya, nie więć dotąd jak konkurencya w formie, cenie, a przedewszystkiem w obietnicach prospektowych. Konkurencya ta najwyraźniejsza bo wcale nie tajona pomiędzy Kurjerami Codziennym i Warszawskim; a w pismach tego rodzaju wiele, wszystko prawie zależy od zręcznego wzięcia się do rzeczy!

W tymże numerze spotykamy nominacją wice-admirała hr. Bonet-Villaumez na godność senatora.

Zdaje się, że 10 b. m. cesarz będzie już w obozie w Châlons. W sobotę cesarzowa odbyła w Fontainebleau przegląd pułku jazdy gwardyi. Cesarzowa była konno w towarzystwie kilku dam dworu i generałów.

Donosiliśmy poprzednio, iż wielu z dawnych merów nie zyskało przez wybór do rad muncypalnych dowodu zaufania ludności. Jakkolwiek ze świeżego okólnika ministra spraw wewnętrznych do prefektów, gdzie tenże wyraża w imieniu rządu zadowolenie z zachowania się administracyi podczas wyborów i z rezultatu tychże, którego winszuje i sobie i rządowi i administracyi i krajowi, nie można powziąć dokładnej wskazówki co do postąpienia rządu z mianowaniem nowych merów; nie sądzimy wszakże, iżby się chcieli uchylać od tyłu i tak wyraźnie poczynionych obietnic. Oto liczby wskazujące jaki los spotkał dawnych merów w główniejszych miastach. Oprócz Paryża, Lyonu i Ajaccio liczą we Francyi 86 głównych

miast departamentalnych, owóz w 71 obrano dawnych w 8 nie wybrano, reszta posad wakowała. Na 278 miast okręgowych (arrondissement) oprócz dep. Sekwany wybrano w 233, nie wybrano w 23, reszta w 22. Na 2317 miast kantonalnych (również z wyłączeniem departamentu Sekwany i Korsyki) wybrano w 1963, nie wybrano w 216, reszta posad były wakujące. W gminach wybranych był jeszcze większy.

Krązą tu pogłoski o pożyczce na 10 milionów jaką rząd Stolicy Apostolskiej zaciągnąć ma za pomocą Erlalger. Złośliwi ludzie powiadają, że w budżecie zającego objawił się deficyt, który ma być za pomocą tego zrównoważony, zdaje się wszakże, iż pożyczka ta przego się na rok przyszły.

Flota rosyjska jest w drodze, 4 b. m. zatrzymała przed Sztokholmem. Oczekują jej w Kopenhadze, jak zapewniają, udać się ku Kilonii. Zapewne przyjęcie uroczyste, jakkolwiek o szczerości takowego różnie sokować można.

Nadeszły tu Inwalid Rosyjski zawiera o zaburzeniach w Tyflisie z powodu zwiększenia podatków niektóre przedmioty, jako to pojazdy, konie itp. Udział dziennik rosyjski zapewnia, że ludność poburzona przez źle myślące, które rozszerzały pogłoskę, że nowy podatek na wszelkie ruchomości nawet odzienia, napadł na mieszkanie naczelnika miasta i poborca podatków. Pierwszy umknął, drugi życiem przypłacił; domy obadwa zrabowano. Zaburzenia powtórzyły się nazajutrz. Użyto przedsiwsiły zbrojnej, pięciu poległych i dziewięciu rannych. W placu, reszta się rozproszyła i porządek przywrócony.

Jeszcze jeden maleńki fakt charakteryzujący teraźstawianie się Rosyan względem Zachodu. Komisya wyemtweta korespondencyi Napoleona I posłała między innymi egzemplarz swój publikacyi do uniwersytetu kijowskiego. dawnemi czasy nadeszło do Paryża na imię sekretarpr komitetu podziękowanie od rektora uniwersytetu kijowskiego. Podziękowanie to było w języku rosyjskim i komisya musiała pomocy postronnych osób dla zrozumienia wysłanego do siebie pisma.

FRANCYA.

± Paryż, 7 sierpnia. Na czele dzisiejszego Monitora znajdujemy obszerny raport złożony przez p. Mathieu, członka ciała prawodawczego, jako sprawozdawcy komisji do przedłożenia ulepszeń koniecznych w dotychczasowem urzędzeniu domu poprawy na ulicy la Roquette. Raport ten w zeszyły czwartek przedstawiony był cesarzowej w Fontainebleau, jako prezydującej w tym komitecie i redakcyja jego przez nią przyjęta. Raport ten wykazuje, że systemat zamknięcia w celach zastósowany do dzieci wyjada jak najopłakanie skutki. Ze stan chłopców w domu La Roquette gorszy jest daleko niżeli w koloniach rolniczych, gdzie właściwa praca wywiera lepszy wpływ na cielesną i duchową stronę.

W sobotę cesarzowa odbyła w Fontainebleau przegląd pułku jazdy gwardyi. Cesarzowa była konno w towarzystwie kilku dam dworu i generałów.

Zdaje się, że 10 b. m. cesarz będzie już w obozie w Châlons. W sobotę cesarzowa odbyła w Fontainebleau przegląd pułku jazdy gwardyi. Cesarzowa była konno w towarzystwie kilku dam dworu i generałów.

Donosiliśmy poprzednio, iż wielu z dawnych merów nie zyskało przez wybór do rad muncypalnych dowodu zaufania ludności. Jakkolwiek ze świeżego okólnika ministra spraw wewnętrznych do prefektów, gdzie tenże wyraża w imieniu rządu zadowolenie z zachowania się administracyi podczas wyborów i z rezultatu tychże, którego winszuje i sobie i rządowi i administracyi i krajowi, nie można powziąć dokładnej wskazówki co do postąpienia rządu z mianowaniem nowych merów; nie sądzimy wszakże, iżby się chcieli uchylać od tyłu i tak wyraźnie poczynionych obietnic. Oto liczby wskazujące jaki los spotkał dawnych merów w główniejszych miastach. Oprócz Paryża, Lyonu i Ajaccio liczą we Francyi 86 głównych

miast departamentalnych, owóz w 71 obrano dawnych w 8 nie wybrano, reszta posad wakowała. Na 278 miast okręgowych (arrondissement) oprócz dep. Sekwany wybrano w 233, nie wybrano w 23, reszta w 22. Na 2317 miast kantonalnych (również z wyłączeniem departamentu Sekwany i Korsyki) wybrano w 1963, nie wybrano w 216, reszta posad były wakujące. W gminach wybranych był jeszcze większy.

Krązą tu pogłoski o pożyczce na 10 milionów jaką rząd Stolicy Apostolskiej zaciągnąć ma za pomocą Erlalger. Złośliwi ludzie powiadają, że w budżecie zającego objawił się deficyt, który ma być za pomocą tego zrównoważony, zdaje się wszakże, iż pożyczka ta przego się na rok przyszły.

Flota rosyjska jest w drodze, 4 b. m. zatrzymała przed Sztokholmem. Oczekują jej w Kopenhadze, jak zapewniają, udać się ku Kilonii. Zapewne przyjęcie uroczyste, jakkolwiek o szczerości takowego różnie sokować można.

Nadeszły tu Inwalid Rosyjski zawiera o zaburzeniach w Tyflisie z powodu zwiększenia podatków niektóre przedmioty, jako to pojazdy, konie itp. Udział dziennik rosyjski zapewnia, że ludność poburzona przez źle myślące, które rozszerzały pogłoskę, że nowy podatek na wszelkie ruchomości nawet odzienia, napadł na mieszkanie naczelnika miasta i poborca podatków. Pierwszy umknął, drugi życiem przypłacił; domy obadwa zrabowano. Zaburzenia powtórzyły się nazajutrz. Użyto przedsiwsiły zbrojnej, pięciu poległych i dziewięciu rannych. W placu, reszta się rozproszyła i porządek przywrócony.

Jeszcze jeden maleńki fakt charakteryzujący teraźstawianie się Rosyan względem Zachodu. Komisya wyemtweta korespondencyi Napoleona I posłała między innymi egzemplarz swój publikacyi do uniwersytetu kijowskiego. dawnemi czasy nadeszło do Paryża na imię sekretarpr komitetu podziękowanie od rektora uniwersytetu kijowskiego. Podziękowanie to było w języku rosyjskim i komisya musiała pomocy postronnych osób dla zrozumienia wysłanego do siebie pisma.

Gdy się obecnie czynią przygotowania do wysłanwszechnej, rząd francuski wezwał mocarstwa mające w niej udział do wyszczególnienia w przybliżeniu wiekiego rodzaju przedmiotów każde z nich dostarczyć spowieszczenia tychże. Owóz zapewniają, że Austria odmówdanych wiadomości co do wyszczególnienia rodzaju prętów a to w obawi, iżby przemysłowcy francuscy nie wytego na swoją korzyść.

W Siècle czytamy lis robotników kamieniarzy (en pierre), którzy oświadczają, iż dla załatwienia proponowali patronom wybranie z każdej strony po 3 polubownych, ażeby ci dobrawszy siódmego rozstrzygnęli

Dziennik Courrier du Dimanche zagroźony oblikażem powtórnego zawieszenia wydanictwa bez dostawliczby poprzedzających ostrzeżeń. Dziennik protestowciwko rozporządzeniu ministeryalnemu. Owóz w sprawie ta przed radę państwa wytoczona była. Jakkowrok wymagający potwierdzenia cesarza nie jest wszakże będzie niewątpliwie pomyślny dla dziennika, Faré komisarz rządowy w tym duchu przemawiał.

Paryż, 7 sierpnia. Z Tulonu donoszą, że dziś flota pancerna wyruszy do Brest, gdzie cesarz 17 także przybyć.

Cesarzowa odwiedziła w sobotę przejeżdżającą ryz do Trouville w księżnę Badeńską.

Siècle dał dobry artykuł o wzięciu Tazskendu syan. Wyłożył on ze znajomością rzeczy ważnośćwego nabytku, pochwalił rozszerzanie się Rosyi w państwem azyatykiem i europejskiem. Przerzucają

piśmienniczego a raczej wydawniczego, bo wszędzie spotykamy też same pióra, w oczach naszych roztrzema drogami: albo pisma nowe uokażą tego, czego

szere nie umiały lub nie mogły, to jest wyborną wartość w publiczności większą chęć do czytania i nowym turze periodycznej przysperzą czytelników, albo w spiednictwie pokonają dawniejsze, albo nareszcie dotychczas ogół czytającej publiczności rozdzieli się pomiędzy giegie, i tym sposobem nowych istnienie się nie ustali, a zachwieje. Błogim byłoby to pierwszy rezultat; w razie giego ogół zyskałby także na tej walce o lepszą; ale w imi i on znikomie poniósłby szkody, albowiem niedostatków egzystencyi musi koniecznie odbić się w wewnętrzne sma wartości, a częste ich upadki sprawiają, że public traci wiarę w znaczenie i przyszłość czasopiśmiennicjowego.

Nie chcemy z kilku pierwszych numerów wniesktóre z nowych pism periodycznych na jaką z tych trzodzie drogę, bo nie lubim sądzić doraźnie i z pozor, a przykrą byłoby dla nas rzeczą, gdyby wypadło zaśpkiem przy kolebce tego, komu radziłyśmy ciągnąć najświetniejszej przyszłości. Wrócimy jednak do nich w miesięcy, kiedy już wartość każdego zasadnie ocenitmożna, by ze szczegółowego przeglądu czytelnik poznau nowych gwiazd szukać ma światła, czy lepiej dawnymać się przyjaciół. Zresztą, każde może samo za swój przewidzieć, jeżeli bowiem powołała je głównie wne Bóg dopomoże, i znajdują się siły do pokonania trud i wdzięczne u ogółu przyjęcie; ale jeśli służąc źródło obfitych przy lekkim trudzie dochodów, to z doświadczenia przekona się wkrótce, że czasopismo najlepszą jest spekulacyą, a chleb redaktorski nie latwsto gorzki.

*) Brakowi temu zadosyć uczyni nowe pismo „Przegląd techniczny“, które wkrótce wychodzić zacznie.

wieków i pół, jak uczył toż samo Kanut Wielki, król duński i norwedycki, a wkrótce i angielski (1015).

Siedm wieków i pół jak mnich Nestor w Kijowie pisał pierwszą ruską kronikę (1115); sześć wieków i pół jak nauka o przemianieniu chleba i wina (transubstantio) ustanowiona została jako dogmat w kościele katolickim.

Sześćset lat temu Genua zawiązała z Indiami wschodnimi stosunki handlowe (przez Egipt). Pięćsetpięćdziesiąt lat temu szwajcarskie kantony Uri, Schwyz i Unterwalden założone zostały i miała miejsce bitwa pod Moorgarten.

Orteryista pięćdziesiąt lat temu Jana Husa spalono w Konstancji (1415); a Henryka V króla francuskiego pobili Angliacy pod Azincourt. Trzysta pięćdziesiąt lat temu Franciszek I pobit Szwajcarów pod Marignano, a prawie trzysta lat temu, jak Anglik, Franciszek Drake, pierwsze kartofle przywiózł do Europy.

Dwieście lat temu, ostatni Habsburg, Karol II wstąpił na tron hispański; admirał holenderski Ruyter odniósł wielkie zwycięstwo nad Anglikami, a Portugalia w skutek zwycięstw generałów Cantahede i Schomburga, na zawsze wywalczyła niepodległość swoją względem Hiszpanii.

Sto pięćdziesiąt lat temu Fahrenheit wynalazł termometr cęciowy, w Lipsku zaczęto wychodzić pierwsze naukowe czasopismo (Acta eruditorum); a Ludwik XIV (1715) zmarł i rozpoczęło się panowanie Ludwika XV pod rejencją ks. Filipa Orleańskiego.

Sto lat temu, dnia 22 marca, wydany został akt o stemplu, który był jedną z pobudek do oderwania się amerykańskich kolonii od Anglii; 31 sierpnia w Boston w kolonii Massachusetts wybuchł pierwszy rozruch z powodu stemplowego papieru; a 7 października w Nowym Jorku zebrał się pierwszy kongres angielsko-amerykańskich północnych kolonii i wydał sławne „Oświadczenie praw kolonii.” Również sto lat temu, jak Józef II wstąpił na tron cesarstwa niemieckiego (18 sierpnia 1765), jak umarł Young, autor „Noey,” a Bengal, największą indyjską prowincją, opanował dla Anglii lord Clive.

Pół wieku temu (1815) 23 lutego założone zostało królestwo Zjednoczonych Niderlandów. Dnia 26 lutego Napoleon I porucił wyspę Elbę, 1 marca wyładował we Francji, 20 marca wchodził w tryumfie do Paryża; 25 marca nowy traktat przymierza między Austrią, Prusami, Wielką Brytanią i Rosją. 2 i 3 maja austriacki generał Bianchi rozbija Murata pod Tolentino. Dnia 1 czerwca francuski marszałek Alexander Berthier zabija się wyskoczeniem przez okno w Bambergu; 8 czerwca podpisanie aktu Związku niemieckiego, 9 czerwca podpisanie aktu kongresu wiedeńskiego, a 11 podpisanie aktu dodatkowego. Dnia 18 czerwca bitwa pod Waterloo. Dnia 15 lipca Napoleon oddaje się Anglikom, którzy go dnia 12 sierpnia uwożą na wyspę S. Heleny. Dnia 20 listopada zawarcie drugiego ogólnego pokoju w Paryżu.

Wiadomości literackie.

— Pamiętnik naukowy. Czytamy w Gaz. Warszawskiej: Piśmiennictwo periodyczne krajowe ciągle wzrasta, dowiadujemy się

bowiem z pewnego źródła, iż wkrótce zacznie u nas wychodzić nowe pismo pod tytułem Pamiętnik Naukowy pod redakcją dra Karola Gregorowicza w zeszytach miesięcznych. Sam tytuł wskazuje jaką drogą pójdzie pamiętnik, dobrze że między tytułowi pismami jedno obrało kierunek wyłącznie naukowy. Z utworzenia uniwersytetu oddawna uczuwać się dawała potrzeba pisma, w którym skupione prace profesorów i uczonych mogłyby nie mało przyczynić się do postępu nauki w kraju. Program ma być wkrótce ogłoszony.

W dalszém ciągu 2 klasy 132 król. loteryi klasycznej pa- dła 1 wygrana 4000 tal. na nr. 67,838 1 wygrana 2000 tal. na nr. 29,976. 1 wygrana 600 tal. na nr. 13,981. 3 wygrane po 200 tal. na nra 28 514. 52,273 i 54,809, i 5 wygranych po 100 tal. na nra 3358. 14,030. 29,855. 37,104 i 67,788.

Berlin, dnia 9 sierpnia 1865. Królewska jeneralna dyrekcyja loteryi.

Przybyli do Poznania dnia 10 sierpnia.

BAZAR Właśc. dóbr Wierzbiński z familią z Włókna, Kłodziński z Wapna, Prądzyński z Siemianowa, Mielęcki z Łabiszyna, rolnik Stephan z Góry.

HOTEL DU NORD. Wł. dóbr Wilkoński z Morki, Masłowska z Dupiewicz, Biegański z Sępna, Wolniewicz z Dębica, Lutowski z Stawu, Klinburg z Wrocławia.

HOTEL PARYSKI. Właśc. dóbr Ulatowscy z Morakowa, Falkowski i Cichowicz z Pacholewa, Szeliski z Orzeszkowa, Padlewska z córką z Król. Polskiego.

OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI. Właśc. dóbr Dziembowski z Roszkowa, Szudrzyński z Zernik, Treskow z Kludowa, Radoński z Krześlic, Waliński z Żydowa, pani Borowska z Głuchowa, kup. Meissner z Sztutgardu.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI. Właśc. dóbr Otocka z Biernatkowa, bar. Greifenstein z Elberfeldu, kup. Richter z Barmen, Lebrecht z Drezna.

HERWIGA HOTEL RZYMSKI. Pastor Spohn z żoną z Szczecina, kup. Cohn z Berlina.

POD CZARNYM ORLEM. Właśc. dóbr Rohrmann z Hammer-Boruy, Benda z Szrapek.

Wiadomości handlowe.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu dnia 10 sierpnia.

Zyto: ceny ustępujące, na sier. i sier-wrześ. 37 3/4, wrześ. paź. (jesień) 37 1/2, paź-list. 38 3/4, list-gru. 39 1/2 tal. pl. Okowita: słabiej, wypow. 6000 kw., na sier. 13 1/2, wrześ. 13 1/2, paź. 13 1/2, list. 13 1/2, gru. 13 1/2, sty. 13 1/2 tal. pl.

Berlin, 9 sierpnia. Pszenica: 100 funt. w miejscu 46-64 tal. plac. wedle jakości. Zyto: 80 funt. w miejscu 44 1/2, na sier. i sier-wrześ. 44 1/2-1/2-1/2-44, wrześ-paź. 45 1/2-1/2-44 1/2, paź-list. 46 1/2-1/2-1/2, list-gru. 46 3/4-47-46 3/4-1/2, na odstawa wios. 48 1/2

- 3/4-3/8 tal. pl. Jęczmień: 1750 funt. 28-33 tal. pl. Owies: 1000 funt. w miejscu 28-27 1/2, na sier. 25 3/4, sier-wrześ. 25 1/2, paź. 25-1/4, paź-list. 24 1/2-25 1/4-25, list-gru. 24 3/4-25 1/4 i sty-luty 25 1/4, na odstawa wiosenną 25-3/4 tal. pl. Groch: 1000 funt. do gotowania w miejscu 50-54 tal. pl. Olj rzepiowy: 1000 funt. bez beczki w miejscu 13 3/4, na sier. i sier-wrześ. 13 1/2, paź. 13 1/2-3/4, paź-list. 13 1/2, list-gru. 14, kw-maj 13 1/2 tal. pl. Olj lniany: 100 funt. bez beczki 12 1/4 tal. żąd. Okowita: 8000% Trał. w miejscu bez beczki 14 1/2, na sier. i sier-wrześ. 14 1/2-3/4, wrześ-paź. 14 1/2-1/2-1/2-1/2, paź-list. i list-gru. 14 kw-maj 14 3/4-1/2-1/2, maj-czer. 15 3/4 tal. pl. Wypowiedziano kwart okowity po 14 1/4 tal.

Table with 2 columns: Product (Pszenica biała, Żyto, Jęczmień, Owies, Groch) and Price (67-70, 52-53, 36-38, 27-28, 63-66). Includes sub-sections for Wroclaw and Szoscein.

Rzep: 266-253-248 sgr. za 150 funt. brutto. Rzepak zimowy: 253-243-239 sgr. za 150 funt. brutto.

Na giełdzie: Zyto: w końcu nieco niżej, wypow. 2000 na sier. i sier-wrześ. 41-40 1/2, wrześ-paź. 41 3/4-40 3/4, 42 1/4-41 1/2 pl., list-gru. 42 1/4 żąd., gru-sty. i sty-luty 42 1/2, 44 1/2-43 3/4 tal. pl. Pszenica: na sier. 54 tal. pl. Jęczmień: sier. 34 1/2 tal. pl. Owies: na sier. i sier-wrześ. 35 1/2, paź. 34 tal. pl. Rzep: na sier. 122 tal. żąd. Olj rzepiowy: 50 cent., w miejscu 14, na sier. i sier-wrześ. 44, wrześ-paź. 13 1/2, paź-list. 14 1/2, list-gru. 14 1/2, i sty-luty 14 1/2, kw-maj 14 1/2, tal. pl. Okowita: w początek, kończy słabiej, w miejscu 14 1/2, na sier., sier-wrześ. 14 1/2, paź-list. 14-13 1/2, list-gru. 13 3/4 żąd., kw-maj -14, maj czer. 14 1/2 tal. pl.

Szoscein, 9 sierpnia. Na targu. Pszenica: 58-59, Zyto: 44-48 tal. Jęczmień: 28-32 tal. Owies: 26-28, Groch: 48-52 tal.

Na giełdzie: Pszenica: słabiej, 85 funt. 60-62, polska 58 1/2, 83-85 funt. 60-62, paź. 63 1/2-63-62 3/4, paź-list. 63 1/2-63, list-gru. 64-63 1/2, stawa wios. 65 1/4-65 tal. pl. Zyto: trzyma się, 2000 funt. w 43-44 1/2, na sier-wrześ. 44, wrześ-paź. 45-44 3/4-3/4, paź-list. na odstawa wios. 47 1/2-47 tal. pl. Jęczmień: 74 funt. now. 36 1/2, na odstawa wios. 34 1/2 tal. pl. Owies: 47-50 funt. stawa wios. 26 tal. pl. Groch: na odstawa wios. na paszę plac. Rzep zimowy: w miejscu 91-98 pl., na wrześ-paź. 44, Okowita: mało zmiany, w miejscu bez beczki 14 1/2-1/2, sier-wrześ. 14 1/2, wrześ-paź. 14 1/2-1/2, paź-list. 14 1/2, odstawa wios. 14 3/4-1/2 tal. pl.

Korespondencya redakcyi. P. L. w Krobi: Inzerat pański nie może być umieszczony.

Obwieszczenie.

W sprawie konkursowej dzierżawy dóbr Aleksandra Warnke z Zabiezyna wyznaczylismy do rozpoznania później zameldowanych pretensyj kupca Hermana Stein z Keyni w ilości 300 i 305 tal., kupca Samuela Hirschberg z Keyni w ilości 1 tal. 10 sgr. i dziedzica dóbr rycarskich Dr. Liebelt z Czeszowa w ilości 402 tal. 15 sgr., dalszy termin na dzień 18 sierpnia r. b. przed południem o godz. 12 tutaj przed komisarzem konkursu, sędzią powiatowym Vossig.

Wągrówiec, dnia 9 sierpnia 1865. Królewski sąd powiatowy. Wydział pierwszy. (3938)

Pan minister handlu spowodował nas, abymy z powodu mającej się w r. 1867 w Paryżu odbyć wystawy plodów przemysłu, sztuki i rolnictwa ułożyli wykaz tych przemysłowców obwodu tutejszego i pogranicznych powiatów, którzyby tak dokładnie swych wyrobów, jak niemniej rozmiarami swego procederu szczególniej byli powołani ku godnej reprezentowaniu ojczyznego przemysłu. Celem wygotowania wspomnionego wykazu byłoby dla nas rzeczą pożądaną, gdybyśmy od tych przemysłowców, którzy wyroby sw. je na rzeczony wystawę wysłać myślał, do dnia 15 b. m. odebrać mogli oświadczenia, w którychby, oprócz odpowiednich uwagami o rozmiarach procederu i szczególnych zaletach wyrobu, przy czym zarazem nadmieniamy, że w myśl pomienionej wystawy przy zbądaniu rzeczy miałyby być chodźć będzie o takie zakłady przemysłowe, których wyroby są stosowne do eksportu.

Poznań, 7 sierpnia 1865. [3908]. Izba handlowa.

Zacnym lekarzom Drowi Wiśniewskiemu w Miłostawiu i Drowi Tabernaokiemu we Wrześni składam za powtórna szczęśliwą operacyją siostry mojej Maryi i usunięciem gwałtownego zapalenia serdecznego podziękowanie, z tem życzeniem, by długo żyli dla cierpiących ludzkości. X. Piątkowski, (3940) proboszcz w Winnj-Górze.

Akademik szuka miejsca za domowego nauzyciela od 15 sierpnia do 15 października. Listy fr. Lit. W. G. poste restante w Gniewkowie. (3943)

Jako kasyer i korespondent poszukuje od św. Michała umieszczenia w znacznych dobrach w Księstwie lub Królestwie za znaczną kaucją. Łaskawe oferty upraszam fr. pod adr. Z. S. poste rest. Śrem. (3924)

Pisarz gospodarzy, dobrze obeznany z swoim fachim, poszukuje miejsca. Bliż. wiad. udz. eksp. Dziennika. (3923)

Poszukuje dzierżawy zaraz lub od św. Michała mieszkanie z ogrodem — do 500 mórg, folwark lub probostwo. Adres M. K. w Poznaniu, Strzelecka ulica No. 4.

Dobra szlacheckie Rusinowo, położone w powiecie tutejszym, 3/8 część mili od drogi zwirowej, obejmujące 1707 mórg arealu bez udziału w jeziorze Gopło, mają być w celu podziału spadkowego najwięcej dającym sprzedane. Termin licytacyjny wyznaczony jest na dzień 16 października r. b. o godzinie 11 przed południem w mojem biurze. Bliższe wiadomości o stosunkach tychże dóbr i warunkach sprzedaży udzielone będą w mojem biurze ustnie lub na listowne zapytania. Inowrocław, 7 sierpnia 1865. Janisch, rzecznik i notaryusz. (3942)

Osoba w średnim wieku, trudniąca się przez lat wiele zarządem domu, całem ko-bieciem wiejskiem gospodarstwem, znająca się na kuchni, dla zbiegu okoliczności składając własne gospodarstwo, życzy przyjąć miejsce gospodyni zaraz lub od św. Michała. Wiadomość w ekspedycyi Dziennika Poznańskiego. [3913].

Przy ul. Podgórnj pod No. 7 jest od 1 października r. b. piękny tapetowany pokój na II piętrze, tudzież wozownia i stajnie do wynajęcia. (3944)

Z wolnej ręki jest do sprzedania grunt w Poznaniu przy ul. Bydgoskiej No. 2, tuż obok bramy Bydgoskiej się znajdujący, wraz z szynkiem i ogrodem warzywnym, w każdym czasie. (3945)

O bliższych warunkach przekonać się można u właściciela rzeczonoego gruntu.

Hotel Poznański w Kostrzynie jest z wolnej ręki do sprzedania. Bliższa wiadomość udzieli właściciel J. Waliński tamże. (3939)

Loterya na ukończenie Tumu kat. w Kolonii.

Dla szanow. interesów i lubowników sztuk pięk. śliczna rycina przedstawiająca „ukończony Tum” jest u mnie do widzenia. Wygr. 100,000 tal., 10,000 tal. 5,000 tal., 5 razy po 1000 tal., przeszło 400 obrazów olejnych. Ciąg. 4 września rb. Losów p. 1 tal. pol. tylko na krótki czas, w Poznaniu p. Strzeleckiej ul. 3B. II piętro. (3941) Karyger.

Młockarnia i siczekarnia z manneżem jednokonna, z fabryki Cegielskiego, jest na sprzedaż tanio w Cichowie pod Dolskiem. [3916].

Przy Lipowej ulicy No. 1 na drugim piętrze, są 2 eleganckie pokoje do wynajęcia.

Cały dom na Grobli No. 25 z wielkim ogrodem, lub też pojedyncze mieszkania w tymże domu są do wynajęcia od św. Michała r. b. (3454)

Bliższych szczegółów dowiedzieć się można u ulicy Berlińskiej No 14 w kantorze.

Dobra szlacheckie, w jednym z najzyczniejszych powiatów W. Księstwa Poznańskiego położone, o dwie mile od mającej się natychmiast budować kolei żelaznej, posiadające 4,000 mórg arealu, tyle drzewa opałowego, ile na własną potrzebę wystarczy, w wielkiej kulturze, z wielkim ogrodem, murywanym domem mieszkalnym, pięknym inwentarzem, jako i dostatecznymi budynkami gospodarczymi, są z wolnej ręki do sprzedania bez pośrednictwa trzeciej osoby. Gdzie? wskaże ekspedycya tego pisma. [3919].

Prawdziwy ang. porter, Prawdz. ang. piwo, Sér szwajcarski prima, Sér holenderski prima, Najwyborniejszą świeżą potraw.

Najlepszy ocet winny Borden, Prawdziwe śledzie holenderskie, polecają skutkiem zniżonego cenowego po cenach znacznie zniżonych. Bracia Anders. (3914)

Do siewu. Rzep holenderski, Rzep baldaszkowy, Rzepik holsztyński, poleca Handel nasion rolnic Ludwika Kun. (3909)

Panów obywateli pozwalam sobie szerm wiadomości, iż z dniem 1. października rozpoczynam sprzedaż tryków rodowej owczarni mojej, którą od kunastu kieruje dyrektor owczarni Engelmann. Owczarnia moja bierze czątek z Nischwitz i Mödentin i się przedewszystkiem przy pięknych stych figurach wielką delikatnością tością włosu. Nadmieniam, iż tryki letnie tryki sprzedaję, mogące być do reprodukcyi użyte. Ceny są odpowiednie. Panigródz koło Kcyni. M. Bertram.

Majątność Próchnowo pod M. nem ma na sprzedaż około 500 owiec zdalnych do chowu.

Large table with multiple columns containing financial data, exchange rates, and market information under the heading 'KURS GIEŁDY W BERLINIE' and 'KURS GIEŁDY W WROCLAWIU'.